

31996L0071

21.1.1997

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 18/1

**SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 96/71/ES
ze dne 16. prosince 1996
o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 57 odst. 2 a článek 66 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 189b Smlouvy ⁽³⁾,

(1) vzhledem k tomu, že podle čl. 3 písm. c) Smlouvy představuje odstranění překážek volného pohybu osob a služeb mezi členskými státy jeden z cílů Společenství;

(2) vzhledem k tomu, že podle Smlouvy jsou u poskytování služeb od konce přechodného období zakázána jakákoli omezení založená na státní příslušnosti či podmínkách bydliště;

(3) vzhledem k tomu, že dotvoření vnitřního trhu nabízí dynamické prostředí pro nadnárodní poskytování služeb, které vede stále větší počet podniků k vysílání zaměstnanců, aby dočasně pracovali na území jiného členského státu, než ve kterém svou práci vykonávají obvykle;

(4) vzhledem k tomu, že poskytování služeb může spočívat buď v provedení prací podnikem na jeho účet a pod jeho vedením, na základě smlouvy uzavřené mezi tímto podnikem a stranou, pro kterou jsou služby určeny, nebo v poskytnutí pracovníků pro jejich využití podnikem v rámci veřejné či soukromé zakázky;

(5) vzhledem k tomu, že předpokladem této podpory nadnárodního poskytování služeb je volná soutěž a opatření zaručující dodržování práv pracovníků;

(6) vzhledem k tomu, že vnášení nadnárodního prvku do pracovního poměru přináší obtíže týkající se práva rozhodného pro pracovní poměr a že je v zájmu zúčastněných stran stanovit pracovní podmínky platné pro uvažovaný pracovní poměr;

(7) vzhledem k tomu, že Římská úmluva ze dne 19. června 1980 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy ⁽⁴⁾, podepsaná dvanácti členskými státy, vstoupila ve většině členských států v platnost 1. dubna 1991;

(8) vzhledem k tomu, že článek 3 této úmluvy stanoví jako obecné pravidlo svobodnou volbu práva pro smluvní strany; že v případě neexistence této volby se smlouva podle čl. 6 odst. 2 řídí právem země, v níž zaměstnanec při plnění smlouvy obvykle vykonává svou práci, a to i v případě, je-li dočasně zaměstnán v jiné zemi, anebo právem země, v níž se nachází provozovna, u které je

⁽¹⁾ Úř. věst. C 225, 30.8.1991, s. 6 a Úř. věst. C 187, 9.7.1993, s. 5.

⁽²⁾ Úř. věst. C 49, 24.2.1992, s. 41.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 10. února 1993 (Úř. věst. C 72, 15.3.1993, s. 78), společný postoj Rady ze dne 3. června 1996 (Úř. věst. C 220, 29.7.1996, s. 1) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 18. září 1996 (dosud nevyhlášeno v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 24. září 1996.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 266, 9.10.1980, s. 1

- zaměstnan, nevykonává-li zaměstnanec obvykle svou práci v téže zemi, avšak pokud z celkových okolností vyplývá, že pracovní smlouva úžeji souvisí s jinou zemí, použije se v takovém případě právo této země;
- (9) vzhledem k tomu, že podle čl. 6 odst. 1 zmíněné úmluvy nesmí být zaměstnanec v důsledku volby rozhodného práva stranami zbaven ochrany, kterou mu poskytují kogentní ustanovení práva, které se použije podle odstavce 2 uvedeného článku v případě neexistence volby rozhodného práva;
- (10) vzhledem k tomu, že článek 7 zmíněné úmluvy stanoví s výhradou určitých podmínek, že kromě práva prohlášeného za rozhodné lze uplatnit kogentní ustanovení práva jiné země, zejména práva členského státu, na jehož území byl pracovník dočasně vyslán;
- (11) vzhledem k tomu, že podle zásady přednosti práva Společenství stanovené v článku 20 úmluvy, není zmíněnou úmluvou dotčeno použití kolizních norem pro smluvní závazkové vztahy ve zvláštních oblastech, které jsou nebo budou obsaženy v právních aktech orgánů Evropských společenství nebo ve vnitrostátním právu, které bylo harmonizováno při provádění takových právních aktů;
- (12) vzhledem k tomu, že právo Společenství nevyklučuje, aby členské státy uplatňovaly své právní předpisy či kolektivní smlouvy uzavřené mezi zaměstnavateli a pracovníky vůči každé osobě, která je zaměstnaná, byť dočasně, na jejich území, i když je její zaměstnavatel usazen v jiném členském státě; že právo Společenství nezakazuje členským státům, aby zajistily dodržování těchto ustanovení vhodným způsobem;
- (13) vzhledem k tomu, že je třeba koordinovat právní předpisy členských států, aby byl určen základ kogentních ustanovení pro účely minimální ochrany, jež musí v hostitelské zemi dodržovat zaměstnavatelé, kteří vysílají pracovníky za účelem vykonávání dočasné práce na území členského státu, kde jsou služby poskytovány; že této koordinace může být dosaženo pouze prostřednictvím práva Společenství;
- (14) vzhledem k tomu, že by poskytovatelé služeb měli dodržovat základ jasně vymezených ochranných ustanovení, bez ohledu na dobu trvání vyslání pracovníka;
- (15) vzhledem k tomu, že je třeba stanovit, že na určité vymezené případy montáže nebo instalace zboží se nevztahují předpisy o minimální mzdě a minimální délce placené dovolené;
- (16) vzhledem k tomu, že by při použití předpisů o minimální mzdě a minimální délce placené dovolené měla být
- zajištěna určitá pružnost; že není-li doba vyslání delší než jeden měsíc, mohou se členské státy za určitých podmínek odchýlit od předpisů o minimální mzdě nebo mohou stanovit možnost odchylky prostřednictvím kolektivních smluv; že pokud se jedná o malý rozsah práce, kterou je třeba vykonat, mohou se členské státy odchýlit od předpisů o minimální mzdě a minimální délce placené dovolené;
- (17) vzhledem k tomu, že kogentní ustanovení pro minimální ochranu platná v hostitelské zemi nesmí bránit použití pracovních podmínek, pokud jsou pro pracovníky výhodnější;
- (18) vzhledem k tomu, že je třeba dodržet zásadu, podle které nemůže být podnikům usazeným mimo Společenství poskytováno lepší zacházení než podnikům usazeným na území členských států;
- (19) vzhledem k tomu, že tato směrnice, aniž jsou dotčena ostatní ustanovení práva Společenství, neukládá povinnost právního uznání existence podniků pro dočasnou práci, ani jí není dotčeno právo členských států uplatňovat své právní předpisy o poskytování pracovníků a o podnicích pro dočasnou práci na ty podniky, které nejsou usazeny na jejich území, ale vykonávají na jejich území činnost v rámci poskytování služeb;
- (20) vzhledem k tomu, že touto směrnicí nejsou dotčeny ani dohody uzavřené Společenstvím se třetími zeměmi, ani právní předpisy členských států o přístupu poskytovatelů služeb ze třetích zemí na jejich území; že se tato směrnice rovněž nedotýká vnitrostátních právních předpisů upravujících podmínky vstupu, bydliště a přístupu k zaměstnání pro pracovníky ze třetích zemí;
- (21) vzhledem k tomu, že nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství⁽¹⁾ vymezuje ustanovení použitelná ve věci dávek a příspěvků sociálního zabezpečení;
- (22) vzhledem k tomu, že touto směrnicí nejsou dotčeny právní předpisy členských států o kolektivních akcích na obranu profesních zájmů;
- (23) vzhledem k tomu, že příslušné orgány různých členských států musí vzájemně spolupracovat při uplatňování této směrnice; že členské státy musí stanovit vhodná opatření pro případ nevyhovění této směrnicí;

(1) Úř. věst. L 149, 5.7.1971, s. 2. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 3096/95 (Úř. věst. L 335, 30.12.1995, s. 10).

(24) vzhledem k tomu, že je nutné zajistit řádné uplatňování této směrnice, a k tomuto účelu založit úzkou spolupráci mezi Komisí a členskými státy;

(25) vzhledem k tomu, že nejpozději do pěti let po přijetí této směrnice musí Komise přezkoumat prováděcí pravidla k této směrnici, aby případně navrhla potřebné změny,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na podniky usazené v některém členském státě, které vysílají v rámci nadnárodního poskytování služeb v souladu s odstavcem 3 pracovníky na území jiného členského státu.

2. Tato směrnice se nevztahuje na podniky obchodního loďstva a jejich posádky.

3. Tato směrnice se použije, pokud podniky uvedené v odstavci 1 učiní některé z následujících nadnárodních opatření:

- vyšlou pracovníka na území členského státu na vlastní účet a pod svým vedením na základě smlouvy uzavřené mezi podnikem pracovníky vysílajícím a stranou, pro kterou jsou služby určeny, činnou v tomto členském státě, jestliže po dobu vyslání existuje pracovní poměr mezi vysílajícím podnikem a pracovníkem, nebo
- vyšlou pracovníka do provozovny nebo podniku náležejícího ke skupině podniků na území členského státu, jestliže po dobu vyslání existuje pracovní poměr mezi vysílajícím podnikem a pracovníkem, nebo
- jako podnik pro dočasnou práci či podnik poskytující pracovníky vyšlou pracovníka do podniku, který jej využije, se sídlem nebo vykonávajícím činnost na území některého členského státu, jestliže po dobu vyslání existuje pracovní poměr mezi podnikem pro dočasnou práci či podnikem poskytujícím pracovníky na straně jedné a pracovníkem na straně druhé.

4. Podnikům usazeným ve třetím státě nesmí být poskytováno lepší zacházení, než podnikům usazeným v některém členském státě.

Článek 2

Definice

1. Pro účely této směrnice se „vyslaným pracovníkem“ rozumí pracovník, který po omezenou dobu vykonává práci na území jiného členského státu než státu, ve kterém obvykle pracuje.

2. Pro účely této směrnice je pojem „pracovník“ vymezen podle právních předpisů členského státu, na jehož území byl pracovník vyslán.

Článek 3

Pracovní podmínky

1. Členské státy zajistí, aby podniky uvedené v čl. 1 odst. 1 zaručovaly bez ohledu na právo rozhodné pro pracovní poměr pracovníkům vyslaným na jejich území pracovní podmínky týkající se dále uvedených záležitostí, které jsou v členském státě, ve kterém je práce vykonávána, stanoveny

— právními či správními předpisy a/nebo

— kolektivními smlouvami nebo rozhodčími nálezy, které byly prohlášeny za všeobecně použitelné ve smyslu odstavce 8, jestliže se týkají činností uvedených v příloze:

- maximální délky pracovní doby a minimální doby odpočinku,
- minimální délka dovolené za kalendářní rok,
- minimální mzda, včetně sazeb za přesčasy; tento bod se nevztahuje na doplňkové podnikové systémy zaopatření v důchodu,
- podmínky poskytování pracovníků, zejména prostřednictvím podniků pro dočasnou práci,
- ochrana zdraví, bezpečnosti a hygieny při práci,
- ochranná opatření týkající se pracovních podmínek těhotných žen nebo žen krátce po porodu, dětí a mladistvých,
- rovné zacházení pro muže a ženy a ostatní ustanovení o nediskriminaci.

Pro účely této směrnice vymezují pojem „minimální mzda“ uvedený v odst. 1 druhé odrážce písm. c) vnitrostátní právní předpisy a/nebo zvyklosti členského státu, na jehož území je pracovník vyslán.

2. V případě první montáže a/nebo první instalace zboží, pokud tvoří podstatnou část smlouvy o dodávce zboží a jsou nezbytné pro uvedení dodaného zboží do provozu a provádějí je zkušení a/nebo specializovaní pracovníci dodavatelského podniku, se odst. 1 druhá odrážka písm. b) a c) nepoužije, pokud doba vyslání nepřesáhne 8 dnů.

Toto ustanovení se nevztahuje na stavební činnosti uvedené v příloze.

3. Členské státy se mohou po konzultaci se sociálními partnery v souladu s obvyklými postupy a zvyklostmi každého členského státu rozhodnout, že se odst. 1 druhá odrážka písm. c) nevztahuje na případy uvedené v čl. 1 odst. 3 písm. a) a b), pokud doba vyslání nepřesáhne jeden měsíc.

4. Členské státy mohou v souladu s vnitrostátními právními předpisy a/nebo zvyklostmi stanovit odchylky od odst. 1 druhé odrážky písm. c) v případech uvedených v čl. 1 odst. 3 písm. a) a b) a z rozhodnutí členského státu ve smyslu odstavce 3 tohoto článku, a to prostřednictvím kolektivních smluv ve smyslu odstavce 8 tohoto článku, vztahujících se na jednu nebo více oblastí činnosti, pokud doba vyslání nepřesáhne jeden měsíc.

5. Členské státy mohou stanovit poskytnutí odchylek od odst. 1 druhé odrážky písm. b) a c) v případech uvedených v čl. 1 odst. 3 písm. a) a b) z důvodu malého rozsahu prací, které se mají vykonat.

Členské státy využívající možnosti uvedené v prvním pododstavci stanoví kritéria, která musí splňovat vykonávaná práce, aby byla považována za „práci malého rozsahu“.

6. Doba vyslání se vypočítává na základě referenčního období jednoho roku od počátku vyslání.

Pro účely tohoto výpočtu se přihlíží k době vyslání případně splněné nahrazeným pracovníkem.

7. Odstavce 1 až 6 nebrání použití pracovních podmínek, které jsou pro pracovníky výhodnější.

Zvláštní příplatky za vyslání se považují za součást minimální mzdy, pokud se nevyplácejí jako náhrada výdajů skutečně vynaložených v důsledku vyslání, například výdaje za cestovné, ubytování a stravu.

8. „Kolektivními smlouvami či rozhodčími nálezy, které byly prohlášeny za všeobecně použitelné“ se rozumějí kolektivní smlouvy či rozhodčí nálezy, kterými se musí řídit všechny podniky dotyčného odvětví nebo povolání v dané zeměpisné oblasti.

Jestliže neexistuje systém, který by prohlásil kolektivní smlouvy či rozhodčí nálezy za všeobecně použitelné ve smyslu prvního pododstavce, mohou členské státy, pokud se tak rozhodnou, považovat za základ

— kolektivní smlouvy či rozhodčí nálezy, které mají všeobecný účinek na všechny podobné podniky dotyčného odvětví nebo povolání v dané zeměpisné oblasti, a/nebo

— kolektivní smlouvy, které byly uzavřeny nejvíce reprezentativními organizacemi zaměstnavatelů a zaměstnanců na úrovni členského státu a které se uplatňují na celém vnitrostátním území,

jestliže použití těchto smluv na podniky uvedené v čl. 1 odst. 1 zajišťuje rovné zacházení v záležitostech vyjmenovaných v odst. 1 prvním pododstavci tohoto článku mezi těmito podniky a ostatními podniky uvedenými v tomto pododstavci, které se nacházejí v podobné situaci.

O rovné zacházení ve smyslu tohoto článku se jedná, pokud vnitrostátní podniky nacházející se v podobné situaci,

— mají v daném místě nebo v dotyčném odvětví stejné povinnosti jako vysílající podniky v záležitostech vyjmenovaných v odst. 1 prvním pododstavci a

— musí plnit tyto povinnosti se stejným účinkem.

9. Členské státy mohou stanovit, že podniky uvedené v čl. 1 odst. 1 musí zajistit svým pracovníkům uvedeným v čl. 1 odst. 3 písm. c) podmínky, které se vztahují na dočasné pracovníky v tom členském státě, ve kterém se práce vykonává.

10. Tato směrnice nevylučuje, aby členské státy na základě rovného zacházení a v souladu se Smlouvou uplatňovaly na vnitrostátní podniky a na podniky ostatních států

— pracovní podmínky vztahující se na jiné záležitosti, než které jsou uvedeny v odst. 1 prvním pododstavci, pokud jsou dodržovány předpisy o veřejném pořádku,

— pracovní podmínky stanovené v kolektivních smlouvách nebo rozhodčích nálezech ve smyslu odstavce 8, týkající se jiných činností, než které jsou uvedeny v příloze.

Článek 4

Spolupráce v oblasti informací

1. Pro účely provádění této směrnice určí členské státy v souladu s vnitrostátními právními předpisy a/nebo zvyklostmi jedno nebo více kontaktních míst nebo jeden nebo více příslušných vnitrostátních orgánů.

2. Členské státy upraví spolupráci mezi veřejnými orgány, které jsou v souladu s vnitrostátními právními předpisy příslušné pro dohled nad pracovními podmínkami uvedenými v odst. 1.

Tato spolupráce zejména spočívá v odpovědích na odůvodněné žádosti těchto orgánů o informace o nadnárodním poskytování pracovníků, včetně informací o otevřeném zneužívání nebo o možných případech nezákonných nadnárodních aktivit.

Komise a veřejné orgány uvedené v prvním pododstavci úzce spolupracují s cílem prošetřit všechny obtíže, které mohou nastat při uplatňování čl. 3 odst. 10.

Vzájemná administrativní pomoc se poskytuje zdarma.

3. Každý členský stát učiní vhodná opatření, aby všeobecně zpřístupnil informace o pracovních podmínkách uvedených v článku 3.

4. Každý členský stát uvědomí ostatní členské státy a Komisi o kontaktních místech a/nebo příslušných orgánech uvedených v odstavci 1.

Článek 5

Opatření

Členské státy přijmou vhodná opatření pro případ nedodržení této směrnice.

Členské státy zejména zajistí, aby pracovníkům a/nebo jejich zástupcům byly k dispozici vhodné postupy pro plnění povinností stanovených touto směrnicí.

Článek 6

Soudní pravomoc

Pro uplatnění práva na pracovní podmínky zaručené článkem 3 je možné zahájit soudní řízení v členském státě, na jehož území

pracovník je nebo byl vyslán, aniž je popřípadě dotčeno právo zahájit soudní řízení v jiném státě podle stávajících mezinárodních úmluv o soudní pravomoci.

Článek 7

Provádění

Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 16. prosince 1999. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 8

Přezkoumání Komisí

Nejpozději do 16. prosince 2001 Komise přezkoumá provádění této směrnice s cílem navrhnout Radě v případě potřeby nezbytné změny.

Článek 9

Tato směrnice je určena všem členským státům.

V Bruselu dne 16. prosince 1996.

Za Evropský parlament

předseda

K. HÄNSCH

Za Radu

předseda

I. YATES

PŘÍLOHA

Činnosti zmiňované v čl. 3 odst. 1 druhé odrážce zahrnují všechny stavební práce týkající se výstavby, oprav, údržby, přestavby nebo stržení budov, a zejména těchto prací:

- 1 výkopové práce
 - 2 přemísťování zeminy
 - 3 vlastní stavební práce
 - 4 montáž a demontáž prefabrikovaných dílců
 - 5 zařízení nebo vybavení
 - 6 úpravy
 - 7 renovace
 - 8 opravy
 - 9 demontáž
 - 10 demolice
 - 11 údržba
 - 12 malířské a úklidové práce v rámci údržby
 - 13 asanace.
-